

ПАМ'ЯТНИКИ ПИСЬМЕННОСТІ ЯК МАТЕРІАЛ ІССЛЕДОВАННЯ ЛЕКСИКИ ІНДИЙСЬКОЇ ТРАДИЦІОННОЇ МЕДИЦИНИ В ЯЗЫКЕ ХИНДИ

В статті розглядаються джерела функціонування лексики індійської традиційної медицини, в частині первоисточники Аюрведи, основні і додаткові медичні тексти, їх значення з точки зору медицини і актуальність в сучасному науковому світі. В цілому, стаття представляє один з аспектів комплексного дослідження лексики індійської традиційної медицини.

Ключові слова: аюрведическа література, первоисточники Аюрведи, Аюрведа, індійська медицина.

*Rybalkina Y., PhD student,
Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Kyiv*

LITERARY TEXTS AS THE INVESTIGATION SOURCE OF THE TRADITIONAL INDIAN MEDICINE LEXICON IN HINDI

The article considers the main sources of the lexicon of Indian traditional medicine. Several main medical manuscripts of Ayurveda are pinpointed as well as the additional medical texts and commentaries to the main sources. Author gives classification of the main Ayurvedic literature and its importance to the modern scientific world. In general the article presents an aspect of the complex research of the Ayurvedic Lexicon.

Keywords: ayurvedic literature, ayurvedic manuscripts, Ayurveda, Indian traditional medicine.

УДК 378.147:811.512.161

*Рижанкова Д.В., студ.,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка*

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ

Статтю присвячено дослідженню методики викладання турецької мови на початковому етапі. Розглядаються різні методи, форми, засоби та прийоми, які застосовуються під час навчального процесу на початковому етапі з урахуванням особливостей турецької мови.

Ключові слова: методика, аспект аудіювання, говоріння, читання, письмо.

Мета статті – дослідити, проаналізувати, описати методи, засоби та прийоми, що використовуються під час навчання іноземної мови як спосіб досягнення основної мети навчального процесу, тобто формування навичок та умінь у розрізі фонетики, граматики та лексики, результатом якого має бути сформованість мовної та мовленнєвої компетенції.

Існує багато наукових робіт, які узагальнюють методикою навчання іноземної мови, але в яких не охарактеризований кожний метод навчання детально, особливо на прикладі турецької мови. Це зумовлює новизну статті й допоможе більш точно розібратися в методиці навчання та сформувати певні знання з викладання турецької мови на початковому етапі.

Актуальність дослідження зумовлена тенденцією до використання різних методів навчання іноземної мови на початковому етапі з урахуванням різних умов навчання та індивідуальних особливостей учнів. У контексті процесу глобалізації деякі методики навчання іноземних мов втрачають свою актуальність, тому виникає потреба в розгляді старих методів для створення на їх основі нових методів навчання, які будуть задовольняти потреби сучасного учня. Саме початковий етап вивчення іноземної мови є основою для майбутніх знань учня, «фундаментом» для подальшого її вивчення.

Об'єкт дослідження – процес викладання іноземної мови на початковому етапі.

Предметом дослідження є методи, форми, засоби та прийоми викладання як засіб активізації навчальної діяльності учнів на початковому етапі вивчення іноземної мови.

Одним із важливих понять методики навчання іноземної мови є підхід. Термін «підхід» означає загальну вихідну концептуальну позицію, яка є вирішальною в розгляді й визначенні інших, підпорядкованих їй концептуальних положень. [6] Іншими словами, «підхід» означає стратегію навчання.

У сучасній методичній літературі виділяють 4 основні підходи.

1. Біхевіористський підхід визначає оволодіння іноземною мовою як сформованість реакцій на іншомовні стимули.

2. Інтуїтивно-свідомий підхід передбачає оволодіння іноземною мовою на основі моделей в інтенсивному режимі з наступним усвідомленням їх значення і правил оперування ними.

3. Свідомий пізнавальний підхід спрямовує діяльність учня передусім на засвоєння правил використання лексико-граматичних моделей, на основі яких здійснюється свідоме конструювання висловлювань.

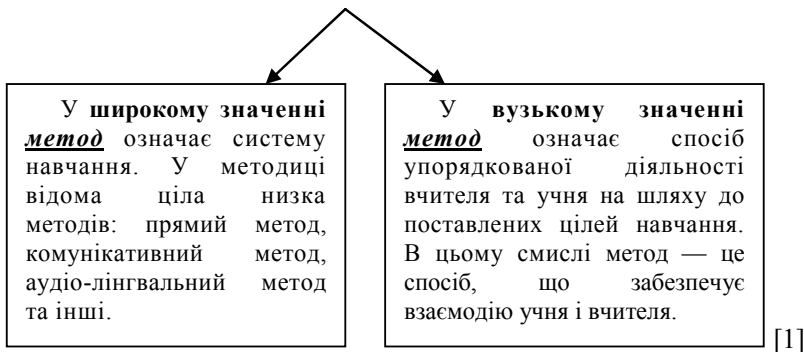
4. Комунікативний підхід передбачає органічне поєднання свідомих і підсвідомих компонентів у процесі навчання іноземної мови, тобто засвоєння правил оперування іншомовними моделями відбувається одночасно з оволодіння їх комунікативно-мовленнєвою функцією.

Комунікативний підхід в найбільшій мірі відбиває специфіку іноземної мови, як навчального предмета. Цей підхід визначився в результаті методичного осмислення наукових досягнень в галузі лінгвістики – теорії комунікативної лінгвістики і психології та теорії діяльності, що знайшло відображення в роботах із психології та методики навчання іноземних мов (І.О. Зимня О.О. Леонтьєв, Ю.Ш. Пассов, Г.В. Рогова, С.Ф. Шатіловта інші).

Згідно із принципом комунікативності у навчанні іноземних мов, тобто навчання іншомовного спілкування – засвоєння мовного матеріалу відбувається комплексно. Проте це не означає відсутності спеціальної цілеспрямованої роботи над засвоєнням граматичних форм і структур, вокабул яра, звуків, інтонаційно – ритмічних моделей, орфографічних правил. Вони становлять той «будівельний матеріал», без якого не може відбутися будь-яке вербальне спілкування. Ось чому виникає необхідність у фрагментах уроків, на яких домінує той чи інший аспект мови – граматики, лексики, фонетики, орфографія. [6]

Оскільки, починаючи з середини ХХ сторіччя комунікативний підхід та принцип комунікативності в методиці навчання іноземної мови став найбільш розповсюдженим, як результат загальної тенденції глобалізації у світі, у роботі досліджуючи, аналізуючи та описуючи методи, засоби та прийоми ми спиралися саме на цей підхід.

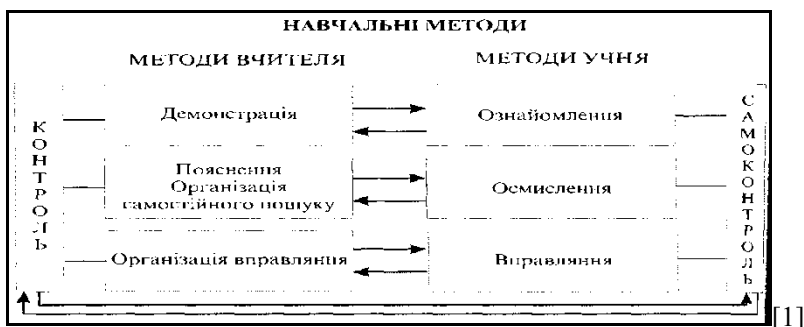
Як зазначалося раніше, головною метою навчального процесу є мовна та мовленнєва компетенція, основним етапом досягнення яких є формування навичок та умінь у розрізі фонетики, граматики та лексики. Реалізація яких, у свою чергу, відбувається шляхом застосування та слідування певним методам, засобам та прийомам.

Учитель організує навчальну діяльність учня, учень її реалізує. Виходячи із закономірної взаємодії вчителя та учня, у методиці навчання іноземних мов розрізняють методи-способи, що їх застосовує вчитель, і методи-способи, що їх застосовує учень.

Для забезпечення навчальної діяльності учнів учитель застосовує такі методи-способи: демонстрацію (показ), пояснення та організацію вправлення. Навчальний процес з іноземної мови включає три основні методичні етапи. Це етап презентації нового іншомовного матеріалу, етап тренування та етап практики в застосуванні засвоєного матеріалу у процесі спілкування і в різних видах мовної діяльності. [6]

На кожному з названих етапів використовуються відповідні методи-способи.

Методичні прийоми – елементарні методичні вчинки (дії), що спрямовані на виконання конкретного завдання на певному етапі уроку. Методи та прийоми навчання є взаємопов'язаними

поняттями. Образно кажучи, метод – це місткість, а прийом – це речовина, що наповнює цю місткість.[6]

Наприклад, з боку вчителя під час реалізації вищезгаданих методів навчання можуть бути використані різні прийоми семантизації нових лексичних одиниць; прийоми організації діяльності учнів в опрацюванні нового матеріалу, закріпленні набутих навичок та розвитку вмій мовлення в ситуаціях спілкування шляхом залучення учнів до виконання різноманітних мовних (наприклад, розгадати кросворд, заповнити пропуски в реченнях/тексті, назвати предмети, зображені на малюнках, відновити речення/текст тощо) та мовленнєвих/комунікативних вправ (наприклад, описати послідовність подій, зображених на малюнках, відповісти на запитання до прочитаного або прослуханого тексту, написати невеличкий твір, здійснити іншомовне спілкування в межах рольової гри, висловити свою точку зору під час індивідуальної або групової бесіди, вилучити задану інформацію з прочитаного чи прослуханого тексту для заповнення таблиці, схеми та інші).

З боку учня це застосування таких прийомів як запис, креслення схеми, аналіз мовних і мовленнєвих явищ, порівняння, логічне розмірковування, побудова за аналогією, імітація, відтворення за зразком або схемою та ін.

Засоби – це важливий невід'ємний компонент навчального процесу з іноземної мови в середніх навчальних закладах. Визначення засобів навчання – це відповідь на запитання "***За допомогою чого навчати?***" Отже засобами навчання можуть бути різноманітні матеріальні предмети, які допомагають учителю організувати ефективно навчання іноземної мови, а учням – успішно оволодівати нею. [2]

Вимоги до засобів навчання

Так, засоби навчання повинні:

а) виступати в матеріальній формі і виконувати свою основну функцію, а саме – бути таким засобом праці, який забезпечує реалізацію діяльності вчителя і діяльності учня в навчальному процесі з іноземної мови;

б) бути орієнтованими на цілі навчання, тобто сприяти досягненню цілей у процесі навчання іноземної мови;

в) бути інструментами реалізації методів і прийомів, що застосовуються у навчальному процесі, і забезпечувати управління діяльністю вчителя і діяльністю учня;

г) відповідати сучасним досягненням методики навчання іноземних мов і забезпечувати реалізацію новітніх технологій навчання іноземної мови.

Класифікація засобів

Згідно з такими критеріями як значущість, призначення та застосування технічної апаратури засоби навчання іноземної мови розподіляються на

- ◆ **основні та допоміжні;**
- ◆ **для вчителя і для учня;**
- ◆ **технічні та нетехнічні.**

Навчально-методичний комплекс

В ідеалі усі засоби мають бути представлені в навчально-методичному комплексі (**НМК**). У такому разі НМК і є основним засобом навчання у всій повноті його компонентів:

- підручника,
- книжки для вчителя,
- лінгафонного практикуму,
- комп'ютерних програм,
- комплекту слайдів,
- діафільмів,
- аудіо- та відеокасет,
- таблиць тощо.

Засоби, які вчитель використовує додатково до основних засобів навчання, вважають **допоміжними**:

- спеціально підібрані серії малюнків,
- виготовлені вчителем роздавальні навчальні картки, таблиці, схеми, а також
- ілюстровані журнали,
- афіші,
- фотографії та ін.

Вибираючи засоби навчання іноземної мови, передусім підручник, слід пам'ятати про їх відповідність віковим особливостям учнів, рівню їх мовної та мовленнєвої підготовки, реаліям сучасного життя, вимогам чинної програми.

Усі засоби навчання іноземної мови призначені **для вчителя і для учня**.

Комплект для вчителя

- Державний стандарт;
- Програми з іноземної мови,
- книга для вчителя;
- посібник для позакласної роботи, набір фоно- і відеофонограм, таблиць, малюнків,
- збірник вправ,
- магнітна дошка,
- набір слайдів, діафільмів.

Книжка для вчителя є важливим компонентом комплексу для вчителя. У ній викладаються принципи та основні методичні ідеї навчального комплексу, даються методичні рекомендації щодо роботи з підручником і методичні вказівки до кожного уроку, пропонуються вправи для навчання аудіювання, говоріння тощо, які доповнюють матеріал підручника. Книжка для вчителя як засіб навчання призначена для вчителів, дозволяє їм якнайефективніше організувати навчальну діяльність учнів і використати усі компоненти НМК.

Комплект для учня

- підручник,
- книжка для читання,
- довідники,
- словники,
- роздавальний навчальний матеріал,
- вправи на друкованій основі або на аудіокасеті,
- відеограми (діафільми, слайди), комп'ютерні програми.

Як засіб навчання підручник займає особливе місце у комплекті для учня, він є головним навчальним посібником. У ньому міститься методично організований мовний та мовленнєвий матеріал, вправи для оволодіння цим матеріалом у різних видах мовленнєвої діяльності (крім текстів для аудіювання, і знаходяться у книжці для вчителя), граматичний довідковий матеріал, додаток (пісні, вірші, словник тощо).

[5]

У нашій роботі ми, використовуючи класичні засади методики навчання іноземної мови, адаптували їх до специфіки викладання турецької мови на початковому етапі, розглядаючи їх в аспекті письма, читання, говоріння та аудіювання.

На етапі формування фонетичної компетенції, найголовнішим є формування навичок та вмій з вимови та інтонації. Тут важливу роль відіграє перше знайомство учнів з алфавітом, що в свою чергу відображає графічну та фонетичну складову мови. Так, при вивченні турецької мови алфавіт та правила читання та вимови можуть здаватися легкими, тому що для їх графічного зображення використовується латинський алфавіт. Та це тільки на перший погляд. Наприклад:

«ı» – треба читати як російське «ы»

«ö» – як німецьке, але приголосний звук не пом'якшується

«ıı» – теж не потребує пом'ягшення

«ğ» – в старотурецькій мові читалось, зараз ні

«c» – читання теж відрізняється від латині. Це буде як «дже»

Читання двох приголосних збігається – читається як одна буква. Загальна вимова більше м'яка, ніж в європейських мовах, також необхідно пам'ятати про «закон гармонії голосних» (голосні першого складу визначають голосні наступного) та про «Закон гармонії» приголосних (основа – афікс :після дзвінкого приголосного, дзвінкий)

Голосні – *Ev-ler-de – В домівках* Приголосні – *ekmekçi – пекарь*

У турецькій мові наголос майже завжди на останньому складі. Часто на початковому етапі навчання турецькій мові, студенти намагаються дуже виразно промовляти турецькі слова, забуваючи про наголос та пом'якшення, присутня українська вимова, акцент.

Це в свою чергу, впливає на письмо, читання, говоріння та аудіювання. Одним із шляхів подолання цих труднощів ми пропонуємо під час введення теми, на етапі пояснення, детальний опис та аналіз звукової системи та її графічного відображення. На цьому етапі, обов'язковим є використання таких технічних засобів, як фонограма. На рівні прийомів, учитель може використати вправи на закріплення, в яких подаються найбільш розповсюджені фонетичні помилки.

Kar- kar – Сніг-Дохід

На етапі формування граматичної компетенції, найголовнішим є формування навичок та вмінь, з морфології та синтаксису. Тут важливу роль відіграє правильна подача граматичного матеріалу, з використанням схем, таблиць. Так, при вивченні турецької граматики слід пам'ятати, про те що спочатку йде означення а потім означування. Присудок буде завжди в кінці речення. Синтаксична позиція підмета та другорядних членів речення залежить від логічного наголосу.

Ben okula gidiyorum – Okula ben gidiyorum.

Я йду до школи – До школи йду я.

У турецькій мові відсутня граматична категорія роду. Необхідно також, при виділенні можливих труднощів, сказати про наголос. У турецькій мові наголос майже завжди на останньому складі. Також, треба зазначити, що в турецькій мові, морфемі бувають наголошені та ненаголошені. Одним із шляхів подолання цих труднощів ми пропонуємо під час введення теми, на етапі пояснення, активно використовувати граматичні схеми та таблиці, чітко роз'яснювати матеріал, при цьому роблячи акцент саме на ту граматичну категорію, яка не має відповідника в рідній мові учня. На рівні прийомів, учитель може використати вправи на

закріплення, в яких подаються найбільш вживанні граматичні конструкції, їх використання в різних мовних ситуаціях.

На етапі формування лексичної компетенції, найголовнішим є формування навичок та умінь із лексики. Тут важливу роль відіграє подача лексичного матеріалу, при якій, треба робити акцент на те, що основа турецької мови це синонімія, антонімія та полісемія, часте використання сталих виразів та фразеологізмів, чітка стилістична розмежованість. Так, при вивченні турецької лексики, слід пам'ятати про те, що при чіткому розмежуванні учителем стилів мовлення та використання лексики, у її правильному значенні та стилі, можливе уникнення найбільш розповсюдженої проблеми, такої як заучування неправильного значення слів та в подальшому, неправильне їх використання при говорінні та письмі. На рівні прийомів, учитель може використати вправи на закріплення, в яких подана лексика, яка є актуальною та її використання в найбільш типових та реалістичних ситуаціях.

*Kötü – Fena – Поганий – Поганий – різниця у використанні полягає в тому, що слово **fena** можна використовувати як в негативному значенні так і в позитивному, а слово **kötü** тільки в негативному.*

Одним із шляхів подолання цих труднощів, ми пропонуємо під час введення нової лексики на уроці, потрібно використовувати аудіовізуальний метод, намагатися залучити учнів до активного діалогу між собою з використанням нових слів та словосполучень. Лексичні одиниці вводять починаючи з самих легких, поступово додаючи інші, можна використати принцип «вагончиків», або «сім'ю слів».

Протягом всієї історії між українським та турецькими народами існували глибокі відносини. Це вплинуло на розвиток обох мов. І сьогодні в українській мові є чимало слів і виразів, що мають турецьку основу.

Локишина, лелека, бугай и т.д.

Один із показників взаємодії мов – є обмін лексикою в різних галузях діяльності. Мустафа Чевік у своїй статті « Структурні особливості турецької мови та методика її викладання іноземцям» зауважує, що турецька мова посідає перше місце серед мов, із яких було взято найбільшу кількість запозичень до української мови. Таких запозичень більше тисячі, вони з різних галузей діяльності [7].

Турецькі запозичення, що прийшли як з давніх часів, так і більш пізні, допомогли створити багатогранні відносини між двома

народами, стати своєрідним «містком», дати поштовх до вивчення турецької мови. При вивченні будь якої іноземної мови, особливо на початковому етапі, студент буде мати певні труднощі, пов'язані з особливостями іноземної мови та ментально-психологічними складниками. При вивченні турецької мови необхідно враховувати, що це урало-алтайська сім'я. Мова аглютинативна, де чітко виділяється корінь слова і приєднується афікс в певній послідовності та певним значенням [7].

Kalem +ler+i – Їх ручки.

Часто на початковому етапі навчання турецькій мові студенти намагаються дуже виразно промовляти турецькі слова, забуваючи про наголос та пом'якшення, присутня українська вимова, акцент. Наприклад:

Erkek, kız, ağaç, kitap – Хлопчик, дівчинка, дерево, книга.

Також на початковому рівні даються для запам'ятовування невеликі готові фрази. Потім їх можна буде складати в більші, з основами граматики. Наприклад:

Bu ne? – Bu kedi. Bu Kedi evinin yanında. Bu kedi büyük evinin yanında. Bu koskocaman kedi büyük kırmızı evinin yanında.

Що це? – Це кіт. Цей кіт біля його дому. Цей кіт біля його великого дому. Цей величезний кіт біля його великого червоного дому.

На початковому рівні невеликі фрази треба повторювати за викладачем. Вони не тільки будуть запам'ятовуватись, але буде відпрацьовуватись правильна вимова.

Необхідність запам'ятовувати цілі фрази зумовлена тим, що турецька мова, це інша логіка, відмінна від логіки української мови. Ті ж самі думки турки відображають іншими словами в іншій формі. Це – наслідок іншої ментальності.

Чому ти не відповідаєш на мої дзвінки?

Neden telefonumu hiç açmıyorsun?

Просто взяти словник і перекласти не вдасться. Буде перекладено окремі слова, а загальне чи вузьке значення залишиться незрозумілим.

Для закріплення освоєного використовуються такі вправи як з'ясування в таблицях, доповнення пропусків у невеликих текстах, записування чисел буквами (пізніше), або записування промовлених цифр цифрами. Відповіді на питання після прослуховування невеликого тексту, робота в парах з діалогами. Класичні вправи, де треба перекласти текст (з турецької або на

турецьку мову), або використати усно чи письмово вивчені граматичні структури та правила.

Тільки з урахуванням особливостей турецької мови та можливих ускладнень в її вивченні треба підходити до методики її викладання.

Раніше вивчення будь якої мови йшло як і латині, – тільки читання та переклад. Це був «граматично-перекладний» метод. Його основною метою було володіння словником та граматикою. Головним недоліком став «мовний бар'єр». На початковому етапі навчання мови була поширена методика «Silentway» – «методика мовчання». Викладач не заважає студенту, і не нав'язує свою точку зору. Під час фонетичних занять можна використовувати кольорові таблиці. Там кожен колір це звук. Спрацьовує кілька видів пам'яті. Таким же чином через кольорові таблиці можна навчати словам. [9]

ISTANBUL

I – один колір – жовтий, наприклад

S – зелений і т.д. з кожною літерою.

Таким чином, на студента не давить об'єм знань викладача. Він має можливість самовираження, відчуває, що він може робити самостійно. Ця методика підходить для тих, кому подобаються високі технології.

Цікавим методом на початку вивчення мови може стати метод «Фізичного реагування», коли студент не говорить нічого. Йде накопичення інформації). Упродовж перших 10-15 занять використовують багато аудіювання, розмовної практики мало. Потім починають вивчення слів із дієслів, що означають дію. При цьому необхідно виконувати цю дію. Вставати, якщо дієслово «встати» і т. д. Ця методика для тих, хто не зовсім упевнений у собі. Таким студентам потрібна сильна мотивація для вивчення мови. Вони вчать самі, через себе. Їм важко працювати в групі [12].

Слід особливо наголосити на тому, що саме на початковому етапі необхідне «занурення в інший світ», світ іншої мови, іншої культури. Важливо створити мовне середовище. Також необхідно багато разів повторювати за викладачем або фонограмою. Саме так буде відпрацьовуватись промова та автоматично відкладатись в пам'яті окремі слова та прості вирази, навіть нескладні граматичні структури. Студент може у формі гри уявляти себе туристом в іншій країні.

Найбільш поширеною є комунікативна методика, де основа це мовна діяльність. Тут необхідно навести основні принципи

комунікативної методики, що виділені Ж.В. Жиратковою «Принципы коммуникативных методов обучения иностранным языкам»:

«Принцип «омовленості», де головне «мовна направленість», він дає змогу не проговорювати слова, а вимовляти їх. Студент сам будує фрази. Але тільки ця направленість не дає граматичний аспект. А це означає, що при мовленні будуть помилки граматичного характеру. Важливим є принцип індивідуалізації мовної діяльності, з урахуванням індивідуальних особливостей. Викладач не просто слухає студента. Задаються додаткові питання, «мовне середовище», складаються умови для покращення розумової діяльності, пам'яті. Розум «підіймає» з пасиву лексичні одиниці, граматичні структури. Також треба підбирати лексичні одиниці та граматичний матеріал так, щоб було поступове сприйняття, необхідне саме на цьому етапі» [8].

Важливим для комунікативної методики є принципи ситуативності та принцип, за яким нове подається з прив'язкою з матеріалом, що був перед цим. При використанні принципу ситуативності використовується робота в парах, групові заняття, або завдання, де задано певну ситуацію. Для цього використовуються комунікативні ігри, проекти, дискусії, театралізація.

Згадаємо, що методи навчання це спосіб, яким викладач керується в навчальній діяльності. Вони щільно переплітаються один з одним. Метод спостереження, коли необхідно проаналізувати навчальну діяльність студентів, проблемні аспекти навчання. Метод тестування для «діагностики» індивідуального рівня кожного студента. [11]

Дуже важливо пересвідчитись, чи було засвоєно той чи інший матеріал, дати додатково необхідні вправи для закріплення. Захір Асадов вважає основою методології при вивченні турецької виразів – «це розподіл лексики за лексично синонімічним групам та надання прикладів зовнішньо схожих слів та виразів. За так званім «фонетично-графічним аспектом».

Він наголошує, що при наданні прикладів турецькою мовою один графічний символ може змінити все значення слова. Тому треба обов'язково надавати фонематичну транскрипцію рідною мовою. Це зумовлено тим, що в турецькій мові один графічний символ може змінити значення слова: [10]

« <i>salam</i> » (тур)	<i>сосиска</i>
« <i>selam</i> » (азерб)	привітання
« <i>merhaba</i> » (тур)	привітання

Саме на початковому етапі дуже важливо, щоб навчання було поступовим. Важливо, щоб засвоєння закріплювалося вправами. Можна підбирати вправи за індивідуальним принципом, давати можливість більш слабким студентам догнати інших. А для сильніших ускладнювати завдання. Поступовість дасть можливість, щоб навчання було за декількома напрямками одразу: читання, письмо, мовлення, аудіювання. Після засвоєння простих фраз, стверджувально або запитального характеру, вводять відповіді на питання. При використанні системи «питання-відповідь» необхідно, щоб відповіді на питання були правильними. Спочатку це може бути коротке «так чи ні», але поступово, із засвоєнням нових слів, відповіді повинні розширюватися. А вже через декілька тижнів студенти зможуть приступити до вивчення теперішнього часу, конструювати фрази з використанням цього часу, складати невеличкі розповіді. Тут вже використовуються самостійно складені діалоги для роботи в парах. Ігри-загадки, коли студент повинен відгадати предмет, що описується викладачем. Використовується тільки базова лексика.

Можна використовувати будь-який принцип, різні методики, але в кожному разі студенту необхідна підтримка з боку викладача. Необхідне педагогічне стимулювання, для отримання бажаного результату при навчанні. Мова може йти про заохочення: похвалити за вкладені зусилля, активну роботу на парах, за виконання завдання, сумлінність. Необхідно відмічати навіть невеликі успіхи, невеликі «кроки вперед». Покарання теж має місце, але воно повинно бути делікатним, а оцінювання завжди об'єктивним. Тільки при поєднанні стимулювання, контролю та об'єктивного оцінювання можливо досягти якісного методика.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Алексюк А. М.* Загальні методи навчання в школі. – 2-е вид./А.М.Алексюк-К.: Рад.школа, 1981. – 206 с.
2. *Андрусишин Б. І.* Методика викладання шкільного курсу «Основи правознавства»: підручник./А.М.Гуз, Б.І.Андрусишин- К.: Знання, 2008. – 301с. [1]
3. *Михайличенко О. В.* Методика викладання суспільних дисциплін у вищій школі: Навчальний посібник. / Вид. друге. Доп. та перероблене./О.В.Михайличенко-Суми, СумДПУ, 2009. – 122 с. Рекомендовано МОН України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. [2]

4. *Нагаєв В. М.* Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник./В.М.Нагаєв. – К.: ЧП, 2007. – 211 с. [3]
5. *Пометун О. І.* Методика навчання історії в школі.-/Г.О.Фрейман, О.І.Пометун. – К. : Генеза, 2006. – 328 с.
6. *Ніколаєва С.Ю.* Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах./С.Ю.Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2002. – 327 с.
7. *МуставаЧевік.* Структурні особливості турецької мови та методи її викладання для іноземців.
8. *Жираткова Ж.В.* «Принципи коммуникативных методов обучения иностранным языкам»
9. [Електронний ресурс]: Режим доступу [http://www.gisap.eu/ 11748](http://www.gisap.eu/11748), – Назва з екрану.
10. [Електронний ресурс]: Режим доступу [http:// www.english.ru](http://www.english.ru), - Назва з екрану.
11. [Електронний ресурс]: Режим доступу [http //www.native – english.ru](http://www.native-english.ru), -Назва з екрану.
12. [Електронний ресурс]: Режим доступу [http:// gisap.eu/ note11749](http://gisap.eu/note11749), -Назва з екрану.

Рыжанкова Д.В., студ.,
Института филологии КНУ имени Тараса Шевченка

МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ТУРЕЦЬКОГО ЯЗЫКА НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ

Данную статью было посвящено исследованию методики преподавания турецкого языка на начальном этапе, а именно рассмотрены разные методы, формы, средства и приемы, которые использовались во время учебного процесса на начальном уровне с учетом особенностей турецкого языка.

Ключевые слова: методика, аспект аудирования, говорение, чтение, письмо.

Ryzhankova D.V., 4th year student,
The Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

METHODS OF TEACHING TURKISH LANGUAGE AT AN EARLY STAGE

This article was devoted to the study of methods of teaching Turkish language at an beginner level, and it is considered by different methods, forms, tools, and ways that were used during the training process at the beginner level, taking into account peculiarities of the Turkish language.

Key words: methods, aspect, listening, speaking, reading, writing.